



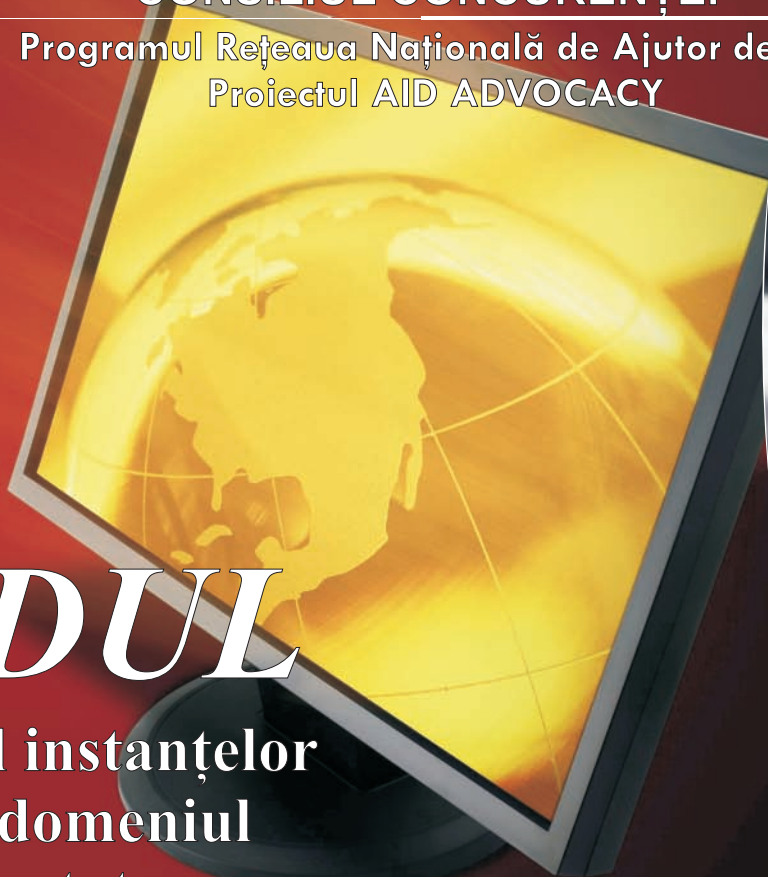
## CONSILIUL CONCURENȚEI

Programul Rețeaua Națională de Ajutor de Stat  
Proiectul AID ADVOCACY



# GHIDUL

privind rolul instanțelor  
naționale în domeniul  
ajutorului de stat







**CONSILIUL CONCURENȚEI**  
**Programul Rețeaua Națională de Ajutor de Stat**  
**Proiectul AID ADVOCACY**

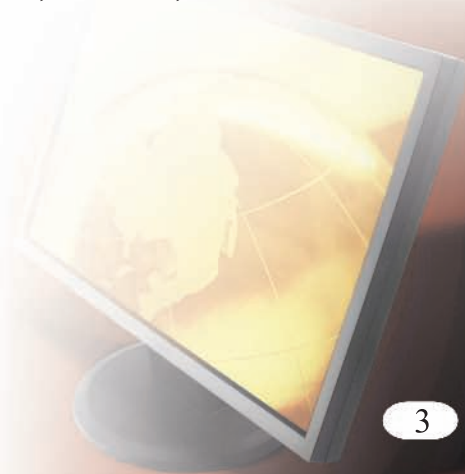


***GHIDUL*** privind rolul instanțelor  
naționale în domeniul  
ajutorului de stat



# **CARE ESTE ACTUL COMUNITAR CE STABILEȘTE COMPETENȚELE INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT?**

*COMUNICAREA COMISIEI privind aplicarea normelor  
referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale,  
publicată în Jurnalul Oficial C 085 din 09.04.2009*



## **CINE STABILEȘTE CARACTERUL DE AJUTOR DE STAT AL UNEI MĂSURI DE SPRIJIN ?**

- Comisia Europeană
- Instanțele naționale

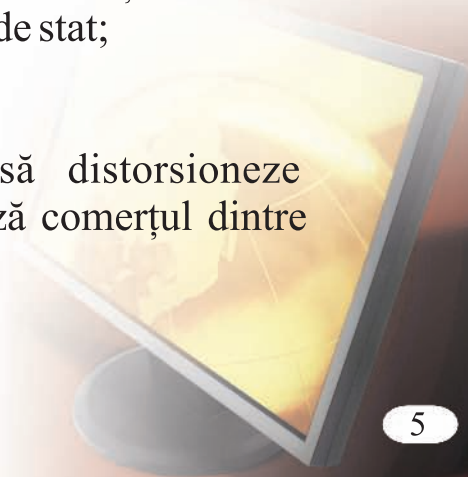
***Foarte important!!!***

**Comisia Europeană este SINGURA instituție care se poate pronunța asupra compatibilității unei măsuri de ajutor de stat.**

[www.ajutordestat.ro](http://www.ajutordestat.ro)

## **CUM STABILESC INSTANȚELE NAȚIONALE DACĂ O MĂSURĂ REPREZINTĂ AJUTOR DE STAT?**

1. verifică dacă măsura a fost declarată ca fiind ajutor de stat sau ajutor de minimis de către Comisia Europeană, respectiv de o autoritate națională;
2. verifică îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:
  - măsura este acordată de stat sau din resurse de stat;
  - măsura conferă un avantaj economic;
  - măsura are un caracter selectiv;
  - măsura distorsionează sau amenință să distorsioneze concurența pe piețele relevante și afectează comerțul dintre Statele Membre.



## **CUM POT VERIFICA INSTANȚELE NAȚIONALE DACĂ O MĂSURĂ A FOST SAU NU DECLARATĂ CA AJUTOR DE STAT?**

Accesarea paginii de internet:

[www.ajutordestat.ro](http://www.ajutordestat.ro)

sau

Accesarea paginii de internet:

[http://ec.europa.eu/competition/index\\_en.html](http://ec.europa.eu/competition/index_en.html)

sau

Transmiterea unei solicitări de informații Consiliului Concurenței.

[www.ajutordestat.ro](http://www.ajutordestat.ro)



## **CÂND SE POATE IMPLEMENTA O MĂSURĂ DE AJUTOR DE STAT?**

După autorizarea de către Comisia Europeană, în cazul în care este necesară notificarea în vederea obținerii unei decizii de la forul comunitar.

După adoptarea actului de implementare, în cazul ajutoarelor exceptate de la obligația notificării și al ajutoarelor de minimis.



## **CARE ESTE ROLUL INSTANTELOR NAȚIONALE ÎN CAZUL IMPLEMENTĂRII SCHEMELOR DE AJUTOR DE STAT AUTORIZATE SAU EXCEPTATE DE LA OBLIGAȚIA NOTIFICĂRII ȘI/SAU AL AJUTOARELOR DE MINIMIS?**

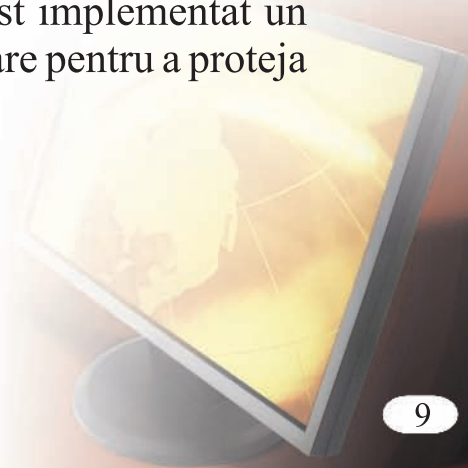
În cazul în care măsura face obiectul unui ajutor autorizat, instanțele naționale pot verifica doar îndeplinirea tuturor condițiilor din decizia de autorizare.

În cazul în care măsura face obiectul unui ajutor exceptat de la obligația notificării și/sau ajutor de minimis, instanțele naționale pot evalua doar îndeplinirea tuturor condițiilor din regulamentul respectiv și din schemă.

## **CARE ESTE ROLUL INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN CAZUL IMPLEMENTĂRII AJUTOARELOR DE STAT ILEGALE?**

Ajutorul ilegal este un ajutor, altul decât cel existent, exceptat de la obligația notificării sau de minimis, care nu a fost autorizat de Comisia Europeană.

În cazul în care instanțele naționale constată că a fost implementat un ajutor ilegal, atunci trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru a proteja drepturile întreprinderilor și ale persoanelor fizice.



## **CINE POATE SĂ CONTESTE ÎN FAȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE IMPLEMENTAREA UNOR AJUTOARE ILEGALE?**

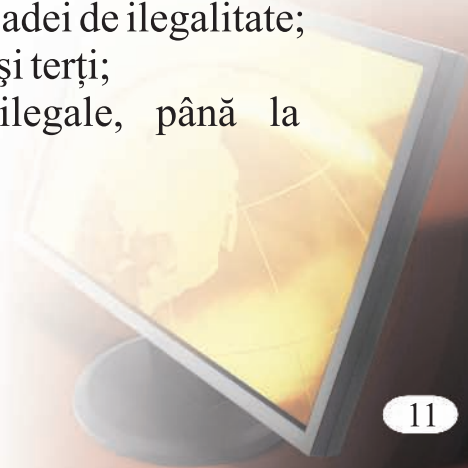
Concurenții și terții direct afectați de implementarea unor ajutoare ilegale își pot exercita drepturile individuale prin introducerea unei acțiuni în fața instanțelor naționale competente, împotriva autorității care a acordat ajutorul.



## **CE MĂSURI POT DISPUNE INSTANȚELE NAȚIONALE ÎN CAZUL IMPLEMENTĂRII AJUTOARELOR DE STAT ILEGALE?**

Instanțele naționale pot dispune:

- împiedicarea/stoparea plății ajutoarelor ilegale;
- recuperarea ajutoarelor ilegale (indiferent de compatibilitate);
- recuperarea dobânzilor corespunzătoare perioadei de ilegalitate;
- acordarea unei despăgubiri pentru concurenți și terți;
- măsuri provizorii împotriva ajutoarelor ilegale, până la soluționarea cauzei pe fond.



## **CARE ESTE ROLUL INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN CAZUL CONTESTĂRII DECIZIILOR EMISE DE COMISIA EUROPEANĂ?**

Instanța națională este obligată să respecte decizia Comisiei Europene atunci când beneficiarul nu a contestat validitatea acesteia în fața instanțelor comunitare competente.

***Foarte important!!!***

**Instanțele naționale nu au competențe să analizeze validitatea actelor comunitare.**

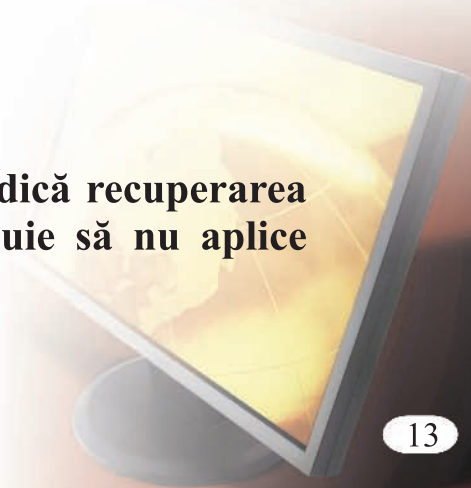
[www.ajutordestat.ro](http://www.ajutordestat.ro)

## **CARE ESTE ROLUL INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN CAZUL DECIZIILOR DE RECUPERARE EMISE DE COMISIA EUROPEANĂ?**

Statele Membre trebuie să pună în executare fără întârziere deciziile de recuperare emise de Comisia Europeană. Recuperarea se desfășoară în conformitate cu normele de procedură disponibile în dreptul intern, cu condiția ca acestea să permită o executare imediată și efectivă a deciziei de recuperare.

***Foarte important!!!***

**Atunci când o normă procedurală internă împiedică recuperarea imediată și/sau efectivă, instanța națională trebuie să nu aplice dispoziția respectivă.**



## **CARE ESTE ROLUL INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN CAZUL DECIZIILOR DE RECUPERARE EMISE DE COMISIA EUROPEANĂ?**

Instrumentarea de acțiuni în despăgubiri introduse urmare a nerespectării deciziilor de recuperare emise de Comisia Europeană, pentru că:

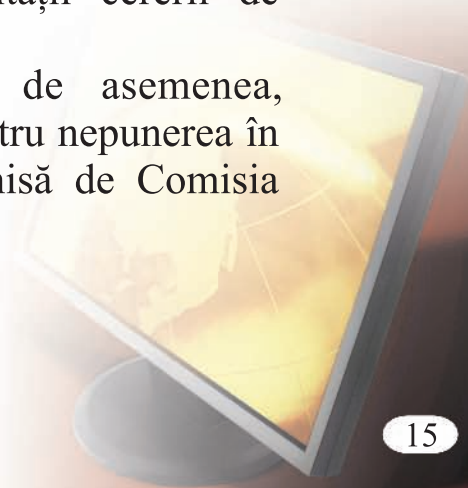
- (i) obligația de recuperare ce incumbă Statului Membru urmărește protejarea aceluiași drepturi ale particularilor ca și obligația de a nu pune în aplicare măsurile preconizate și
- (ii) deciziile de recuperare ale Comisiei Europene nu lasă nicio marjă de apreciere autorităților naționale.

Admiterea acțiunii în despăgubiri în acest caz depinde de măsura în care reclamantul poate demonstra că a suferit o pierdere ca urmare directă a recuperării întârziate.



## **CINE POATE SĂ INTRODUCĂ ACȚIUNI ÎN FAȚA INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN CAZUL DECIZIILOR DE RECUPERARE EMISE DE COMISIA EUROPEANĂ?**

- autoritățile naționale împotriva beneficiarului, în vederea executării integrale a unei decizii de recuperare a Comisiei;
- beneficiarii, în vederea analizării legalității cererii de rambursare emise de autoritățile naționale;
- concurenții direct afectați pot solicita, de asemenea, despăgubiri de la autoritățile naționale pentru nepunerea în aplicare a unei decizii de recuperare emisă de Comisia Europeană.



## **CUM ARE LOC COOPERAREA INSTANȚELOR NAȚIONALE CU COMISIA EUROPEANĂ?**

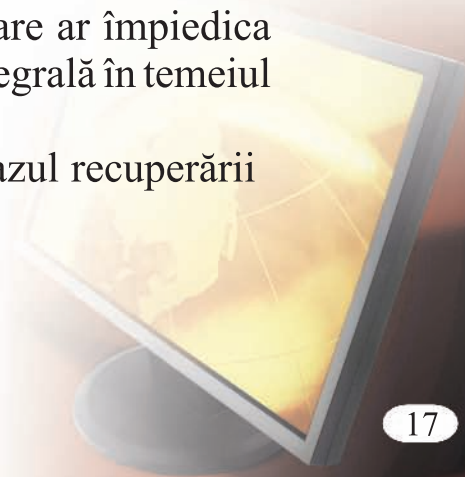
Instanțele naționale pot să solicite Comisiei Europene informații de natură procedurală pentru a afla dacă o anumită cauză este în curs de soluționare în fața Comisiei, dacă o anumită cauză a făcut obiectul unei notificări sau dacă Comisia a deschis în mod oficial o procedură.

Instanțele naționale pot consulta Comisia Europeană cu privire la calificarea măsurii ca ajutor de stat, în determinarea eventualei denaturări a concurenței pe care o cauzează respectiva măsură și a efectului pe care îl poate produce aceasta asupra comerțului între Statele Membre.

## **CUM ARE LOC COOPERAREA INSTANȚELOR NAȚIONALE CU COMISIA EUROPEANĂ?**

Instanțele naționale pot solicita Comisiei Europene poziția privind:

- determinarea valorii exacte a ajutorului de stat;
- calificarea unui ajutor ca fiind ajutor existent;
- îndeplinirea, în cazul unei anumite măsuri de ajutor, a unei anumite cerințe a regulamentului de exceptare pe categorii sau aplicabilitatea unei scheme autorizate;
- existența unor circumstanțe excepționale care ar împiedica instanța națională să dispună recuperarea integrală în temeiul dreptului comunitar;
- modalitatea de determinare a dobânzii în cazul recuperării unui ajutor și rata dobânzii aplicabilă;
- calcularea despăgubirilor etc.



## **CUM ARE LOC COOPERAREA INSTANȚELOR NAȚIONALE CU COMISIA EUROPEANĂ?**

Instanțele naționale pot obține de la Comisia Europeană informații privind date concrete, statistici, studii de piață și analize economice.

Comisia Europeană comunică răspunsul la solicitările de informații privind elemente de fapt și de drept, datele solicitate sau va indica sursa de unde pot fi obținute.

Comisia Europeană nu va examina pe fond cauza respectivă și nici compatibilitatea măsurii cu piața comună. Comisia va preciza în mod clar că poziția sa nu este definitivă și că instanța națională își păstrează dreptul de a solicita Curții de Justiție să se pronunțe cu titlu preliminar.

## **CUM ARE LOC COOPERAREA INSTANȚELOR NAȚIONALE CU COMISIA EUROPEANĂ?**

Comisia Europeană nu va da curs solicitărilor de informații decât dacă acestea provin de la o instanță națională, fie direct, fie indirect, prin intermediul părților cărora instanța respectivă le-a ordonat să solicite anumite informații.

***Foarte important!!!***

**Răspunsul Comisiei Europene nu este obligatoriu pentru instanța națională care l-a solicitat.**



## **CARE ESTE ROLUL CONSILIULUL CONCURENȚEI ÎN COOPERAREA CU INSTANȚELE NAȚIONALE?**

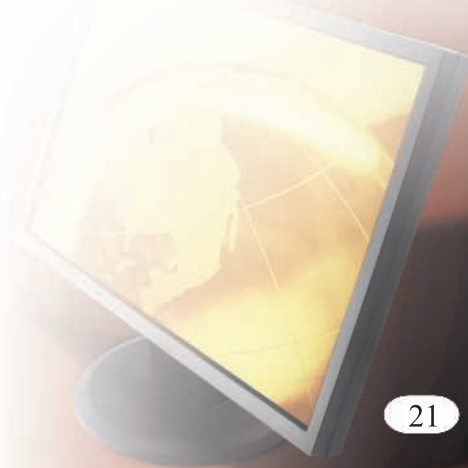
Consiliul Concurenței îndeplinește rolul de autoritate de contact în raporturile dintre Comisia Europeană și autoritățile și instituțiile publice în procedurile din domeniul ajutorului de stat.

Consiliul Concurenței acordă asistență de specialitate și asigură informarea autorităților în domeniul ajutorului de stat.

Instanțele naționale pot solicita Consiliului Concurenței date, informații, clarificări privind aplicarea regulilor de ajutor de stat.

[www.ajutordestat.ro](http://www.ajutordestat.ro)

Acest ghid este orientativ și nu este menit să înlocuiască legislația incidentă în domeniu, el trebuind să fie interpretat numai în contextul acesteia



## PUBLICAȚII UTILE

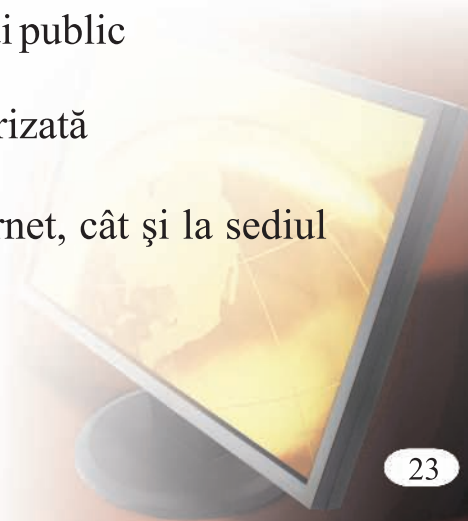
1. Cadrul comunitar și național în domeniul ajutorului de stat – vol. I, II și III
2. Ghidul privind întocmirea evidențelor specifice în domeniul ajutorului de stat
3. Ghidul privind categoriile de ajutoare de stat exceptate de la obligația notificării
4. Ghidul privind ajutorul de stat în cazul vânzărilor de terenuri și clădiri de către autoritățile publice

[www.ajutordestat.ro](http://www.ajutordestat.ro)



5. Ghidul privind întocmirea schemelor de ajutor de stat de către inițiatorii de ajutor de stat din România
6. Ghid pentru autoritățile publice locale privind ajutorul de stat
7. Ghid privind acordarea ajutorului de minimis
8. Ghid privind transparența financiară. Oglinda banului public
9. Ghidul beneficiarului de ajutor de stat în zona defavorizată

Aceste publicații pot fi găsite atât pe paginile de internet, cât și la sediul Consiliului Concurenței.





Tel. 0238-720 514  
e-mail: [vegaproduct@vegagroup.ro](mailto:vegaproduct@vegagroup.ro)  
[www.vegagroup.ro](http://www.vegagroup.ro)



## **CONSILIUL CONCURENȚEI**

**Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, 013701, București**

**E-mail: [competition@consiliulconcurentei.ro](mailto:competition@consiliulconcurentei.ro) sau**

**[contact.renas@consiliulconcurentei.ro](mailto:contact.renas@consiliulconcurentei.ro)**

**Tel: 021/318.11.98 sau 021/318.11.99**

**Fax: 021/318.49.08**